

Sybilla Daković

Institut Filologii Słowiańskiej

Uniwersytet Wrocławski

ul. Pocztowa 9

PL-53-313 Wrocław

dakovic@epf.pl

UZVICI U SLAVENSKIM JEZICIMA I PITANJE TERMINOLOGIJE

U ovome radu pozabavit ćemo se problemima vezanima uz specifične jezične jedinice koje se obično svrstavaju u vrstu riječi poznatu pod nazivom *uzvici*. Suвременa lingvistika, naročito komparativna, rijetko se bavi uzvicima, između ostaloga zato što ih se često smatra paralingvističkim jedinicama. U gramatikama su obrađivani kao posljednja vrsta riječi i obično im se posvećuje najmanje pozornosti. To zanemarivanje često ima za posljednicu priličnu proizvoljnost pri njihovu definiranju i nazivlju, što ćemo razmotriti na primjeru slavenskih jezika, napose hrvatskoga, poljskoga i ruskoga.

Uzvike kao posebnu vrstu riječi¹ izdvojio je već na početku I. stoljeća naše ere rimski gramatičar Remije Palemon². Potonji gramatičari njegovu su podjelu prilagođivali sustavima pojedinih europskih jezika. Održao se i naziv kojim su se koristili rimski gramatičari, naime naziv *interiectiō*

¹ U uzvike se tradicionalno uvrštavaju jedinice koje izražavaju emocionalna stanja i osjećaje (npr. *joj* – izraz boli, straha, žalosti, radosti, divljenja), riječi koje vrše apelativnu funkciju (npr. *mic-mic* – uzvik za dozivanje mačaka), te riječi koje imitiraju zvukove ili simboliziraju pokret (*buć* – imitira zvuk pada nečega u tekućinu; *frk* – simbolizira nagli pokret).

² Ta je klasa stvorena u cilju prilagođivanja grčkoga uzorka podjele na vrste riječi pravilima latinskog jezika. U grčkoj tradiciji (npr. Dionizije Tračanin (Dionysios Thrax), Apolonije Diskol (Apollonios Dyskolos), II. st. pr.n.e.), koja se temelji na funkcionalnoj podjeli riječi na osam vrsta, interjekcije su se nalazile u klasi prijedloga. Remije Palemon (Remmius Palaemon) postavio je umjesto nepostojeće u latinskom jeziku klase članova novu klasu interjekcija (*interiectiō*), što je očuvalo dotadašnji broj vrsta riječi ne remeteći sustav. – Usp. Robins 1967, Heinz 1978, *The Encyclopedia Americana* 1963.

(od glagola *interiecere* ‘ubaciti, umetnuti’). On se udomaćio u jezično-slovnoj terminologiji mnogih romanskih i germanskih jezika (npr. eng. *interjection*, fr. *interjection*, njem. *Interjektion*, tal. *interiezione*). Nazočan je također u nazivlju slavenskih jezika, npr. u češkome nazivlju (*interjekce*), slovačkome (*interjekcia*), poljskome (*interiekcja*), gornjem i donjem lužičkom, slovenskome, hrvatskome i srpskome (*interjekcija*)³. Dio slavenskih jezika preuzeo je taj latinski termin u obliku kovanica. Tim jezicima pripada ruski jezik (*междометие*), bugarski (*междуметие*) i slovenski (*medmet*). Uporaba latinskoga naziva, u obliku kovanice i u obliku posuđenice prilagođene sustavu pojedinih jezika, predstavlja prvi uzorak prisutan u slavenskim terminologijama.

Drugi uzorak temelji se na latinskome nazivu *exclamatio* (od latinskoga glagola *exclamare* ‘vikati, uzvikivati’). Nazivi koji se temelje na tom uzorku mogu se pronaći u ukrajinskome jeziku (*вузык*), bjeloruskome (*выклічнік*), gornjem i donjem lužičkom (*wukřičnik*), poljskome (*wykrzykownik*), makedonskome (*узвик*), hrvatskome i srpskome (*uzvik*, rjeđe *usklik*).

Ne toliko rasprostranjen kao prethodne dvije sheme treći je uzorak na kojem se temelji češki i slovački naziv *citoslovce*, koji sadrži informaciju o emotivnosti denotata (usp. njem. *Empfindungswort*).

Isticanjem određene razlikovne i determinirajuće osobine svaki od navedenih uzoraka predstavlja svojstven pokušaj karakteriziranja svojih jedinica. U slučaju naziva koji se temelje na latinskome *interiectiō*, umetnutost vjerojatno podrazumijeva sintaktičku samostalnost te vrste riječi, koju su bilježili već rimski gramatičari⁴. Drugi uzorak sugerira način na koji je riječ izgovorena, dakle izgovaranje podignutim glasom, glasno. Treći nastoji istaknuti sadržaj koji izražava ta vrsta riječi, dakle emocionalni sadržaj.

Kada promotrimo sljedeće nazive s obzirom na njihovu reprezentativnost prema određivanim jezičnim jedinicama, primjećujemo da jedino prvi uzorak, koji upućuje na sintaktička svojstva uzvika, u izvjesnoj mjeri točno prikazuje karakter dotične klase. Dva preostala uzorka u manjoj su mjeri točna. Drugi pogrješno određuje glasnoću izgovora kao determinantu za tu skupinu riječi, iz razloga što znatan broj uzvika ne

³ Usp. *Slovník slovanské lingvistické terminologie* 1977.

⁴ Sintaktičku neovisnost interjekcije isticao je Priscijan (Priscianus, VI. st.n.e.), jedan od rimskih gramatičara (usp. Robins 1967, *The linguistics encyclopedia* 1991). Također treba dodati da je termin *interiectiō* bio korišten i u značenju umetnute rečenice, parenteze (usp. *Słownik łacińsko-polski* 1998.)

zahtijeva glasan izgovor, a čak i ne zahtijeva ekspresivnost u izgovoru (npr. neki uzvici imperativnog karaktera). Treći uzorak sugerira da su dotične jezične jedinice riječi s emocionalnim sadržajem, što nije istinita tvrdnja u slučaju apelativnih i onomatopejskih uzvika.

Prvotan čimbenik koji odražava točnost naziva njihova je jednoznačnost ili višeznačnost. To pitanje razmotrit ćemo na primjeru hrvatskoga, poljskoga i ruskoga jezika.

Kao što smo prije spomenuli, u jezikoslovnome nazivlju hrvatskoga i poljskoga jezika rabe se dva gore navedena uzorka: prvi koji se oslanja na latinski naziv *interiectiō*, i drugi na naziv *exclamatio*. U slučaju oba jezika u jezikoslovnoj tradiciji više su ukorijenjeni nazivi koji se temelje na drugome modelu, tj. nazivi *uzvik* ili rjeđe *usklik* u hrvatskome, te *wykrzyk*⁵ u poljskome jeziku. Ti nazivi rabe se u gramatikama te jezikoslovnim radovima općega karaktera. U hrvatskome jeziku, usprkos tomu što se naziv *usklik* navodi kao sinonim za *uzvik*⁶, u gramatikama se rijetko koristi. Kao naziv za vrstu riječi pojavljuje se jedino u gramatici *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika* (1991.) skupine autora i *Gramatici hrvatskoga jezika* (1996.) kojoj su autori S. Težak i S. Babić. U seriji srednjoškolskih udžbenika za jezično obrazovanje *Hrvatski jezik 1–4* rabe se oba naziva: *uzvik* u djelu posvećenom morfologiji (2. dio, autor J. Silić, 1997.), a *usklik* u obradbi tvorbe riječi (4. dio, autor M. Samardžija, 1998.) i sintaksa (3. dio, autor I. Pranjaković, 2000.).

Može se naići i na mišljenja da se značenja tih naziva ne poklapaju u potpunosti. Ovdje se može spomenuti mišljenje D. Raguža koji tvrdi da »uzvik je širi pojam od usklika« (1987:286), »uzvik je odavno ustaljen termin za te riječi, a usklik se javlja u novije vrijeme, jer neki na taj način žele približiti nazivlje za uskličnik i usklične rečenice s ovom vrstom riječi« (1987:286).⁷

Hrvatski naziv *interjeksija* i poljski *interiekcja* upotrebljavaju se vrlo rijetko i gotovo isključivo u detaljnim studijama, npr. znanstvenim

⁵ Poljski termin *wykrzyk* u gramatike je uveo O. Kopczyński (*Gramatyka dla szkół narodowych*, 1778.–1783., usp. Klemensiewicz 1985). W. Szylarski u prvoj se gramatici poljskoga jezika (*Początki nauk dla narodowej młodzieży, to jest gramatyka języka polskiego*, 1770.) koristio nazivom *interjeksija* (usp. Kopko 1909).

⁶ Usp. *Opća enciklopedija* (1977), Simeon 1969, Anić 1996.

⁷ Treba napomenuti da je naziv *usklik* bio sveopće upotrebljavan u srpskim gramatikama na početku XX. stoljeća (npr. Novaković 1902, Lukić 1922, Lalević 1927: kao sinonim za *interjeksija*), dok je u starijim hrvatskim gramatikama korišten termin *uzvik*, kao npr. u Maretić 1963 ili u Brabec–Hraste–Živković 1961.

člancima posvećenima tematici te vrste riječi ili u malobrojnim monografijama. Ti nazivi nisu zabilježeni u mnogim rječnicima, čak ni kao sinonimi uz natuknicu *uzvik* ili *wykrzykniek*. Među takve rječnike ubrajaju se *Rječnik hrvatskoga jezika* (1996.) V. Anića, *Školski leksikon : Jezik* (1967.) S. Babića, *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego* (1995.), *Słownik terminologii językoznawczej* (1968.), *Encyklopedia języka polskiego* (1999.). U nekoliko drugih rječnika taj se naziv ne pojavljuje kao posebna natuknica, ali pojavljuje se kao sinonim uz natuknicu *uzvik* (npr. *Opća enciklopedija JLZ* (1977.)). Izostanak naziva *interjekcija* u rječnicima jezikoslovnoga nazivlja poljskoga jezika utoliko je čudno što je prisutan kao posebna natuknica u općim rječnicima poljskoga jezika⁸. Malobrojni hrvatski rječnici koji bilježe naziv *interjekcija* kao samostalnu natuknicu jesu *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva* (1969.) R. Simeona ili *Rječnik hrvatskoga jezika*, glavni urednik J. Šonje (2000.)⁹.

Za razliku od hrvatskoga naziva *interjekcija* i poljskoga *interiekcja*, koji su u suvremenoj lingvistici oznaka isključivo za vrstu riječi, nazivi *uzvik* i *usklik* te *wykrzykniek* imaju više značenja. U hrvatskome jeziku u općim rječnicima riječ *uzvik* definirana je kao vrsta riječi, ali također kao »riječ istaknuta intonacijom u rečenici, [koja] služi da se njome doziva i izrazi osjećaj s udjelom volje ili bez nje« (*Rječnik hrvatskoga jezika* V. Anića, 1996: 1145) ili »povik, krik, vapaj« (*Rječnik hrvatskoga jezika*, glavni urednik J. Šonje, 2000:1335). Višeznačan je također naziv *usklik*, koji je definiran kao »naglo podizanje visine i intenziteta glasa (ob. od veselja)« (Anić 1996:1127) ili »veseo povik; klik« (Šonje 2000:1319). Ovdje treba napomenuti da Šonjin *Rječnik* uopće ne navodi značenje vrste riječi uz natuknicu *usklik*.

Međutim, stručni izvori spominju drugo značenje naziva *usklik*. *Hrvatska gramatika* (1997.) definira *usklik* na sljedeći način: »preoblika kojom se iskazuje naglašen osjećajni odnos govornika prema sadržaju rečeničnog ustrojstva« (1997:450), koja služi za oblikovanje *usklične rečenice*. Slično značenje naziva *usklik* nalazimo u *Enciklopedijskom rečniku moderne lingvistike* D. Crystala¹⁰. Autor spominje da se taj naziv rabi u klasifikaciji rečeničnih funkcija, a tradicionalna definicija usklika je

⁸ Vidi *Słownik... 1963–1969*, *Słownik... 1978–1981*, ili *Praktyczny słownik...* 1994—.

⁹ U poljskoj i hrvatskoj leksikografiji termini *interiekcja* / *interjekcija* prisutni su i u rječnicima stranih riječi.

¹⁰ Naslov izvornika *A dictionary of Linguistics and Phonetics*, Oxford, 1985.

»svaki emocionalni iskaz, kome obično nedostaje gramatička struktura pune rečenice i koji se karakteriše jakom intonacijom« (1985:268) ili slično kao u *Hrvatskoj gramatici* Crystal povezuje taj naziv s pojmom *uzvična (usklična) rečenica* u suprotnosti s izjavnom, upitnom i imperativnom rečenicom.

I u *Enciklopedijskom rječniku lingvističkih naziva* R. Simeona (1969.) spominje se više značenja naziva *usklik*. Prvo, istoznačno s *uzvikom* i *interjekcijom* značenje vrste riječi autor komentira ovako: »premda se [naziv] *usklik* radije upotrebljava za ono što riječ ili izričaj znači, a *uzvik* za vrstu riječi kojom se usklici izražavaju« (677). Dva ostala značenja toga naziva jesu: riječ, fraza ili gramatički nepotpuna rečenica, koja prenosi jaki osjećaj ili afektivan sud uz pomoć ekspresivne intonacije, te vrsta pjesničke figure u poetici.

Poljski naziv *wykrzyknik* isto nije jednoznačan, jer osim što označava vrstu riječi, oznaka je i za drugi jezikoslovni naziv, interpunkcijski znak: *uskličnik*. Ipak, treba dodati da je prije riječ *wykrzyknik* imala također značenje poklika, koje je poslije izgubila¹¹.

Situacija u kojoj se dva različita pojma iz područja jezikoslovlja vežu s nazivima identičnoga oblika, dosta je problematična. Često zahtijeva preciziranje značenja u kojem je izraz upotrijebljen, naročito kada se naziv javlja izvan konteksta iz kojega bi se moglo zaključiti njegovo značenje. Pojava takvoga preciziranja u slučaju naziva *wykrzyknik* prilično je česta, npr. u radovima leksikografskog karaktera (jednojezičnima i višejezičnima). Na žalost, nije uvijek primjenjivana, a nedostatak objašnjenja može dovesti u zabludu primaoca lošije upućenoga u dotičnu tematiku ili sa slabijim poznavanjem jezika, npr. stranca koji uči jezik.

Isto tako, uporaba naziva *usklik* u značenju preoblike zahtijevala je od autora *Hrvatske gramatike* (1997.) odustajanje od njega kao oznake za vrstu riječi. Ipak autorima nije uspjelo to dosljedno provesti jer se u jednome od paragrafa naziv *usklik* pojavljuje također u značenju vrste riječi (na str. 428). U ostalim slučajevima ta gramatika rabi naziv *uzvik*¹².

Višeznačnost također utječe na teškoće u određivanju značenja riječi *usklik* na općejezičnoj razini, o čemu svjedoče razlike u definicijama

¹¹ To značenje kao zastarjelo daje npr. *Słownik...* 1963–69.

¹² Bilo bi također poželjno da serija srednjoškolskih udžbenika, kao što je spomenuti *Hrvatski jezik* 1–4, rabi ujednačenu terminologiju ili, ako već upotrebljava različite termine, da navede i sinonimne oblike.

suvremenih općih rječnika hrvatskoga jezika.

Što se riječi *uzvik* tiče, čini se da je situacija stabilnija. Rječničke definicije imaju sličan sadržaj. U tom slučaju višeznačnost naziva *uzvik* ne stvara ozbiljnije probleme jer drugo značenje te riječi nije pojam iz područja jezikoslovlja i mogućnost pogrešnoga shvaćanja jest manja. Značenje te riječi možemo razaznati iz konteksta ili funkcionalnog stila teksta.

Sljedeće je pitanje koje se nameće, uporaba naziva *eksklamacija* u značenju vrste riječi. Primjer za tu uporabu nalazimo u hrvatskoj *Priručnoj gramatici* D. Raguža (1997.). U poglavlju »Uzvici i onomatopeje« autor tvrdi da »uzvik i usklik hrvatski su ekvivalenti za eksklamaciju« (1997:286) navodeći kao *eksklamacije* jedinice koje izražavaju emocionalna stanja (*a, ah, aha, eh, joj*) i izraze volje (*iš, mac, hop, op*). Leksikografski izvori i u tom slučaju nisu jednoglasni. *Rječnik hrvatskoga jezika* (2000.) bilježi naziv *eksklamacija* kao sinonim za *uzvik* (vrstu riječi), dok Klaićev *Rječnik stranih riječi* (1988.) definira riječ *eksklamacija* kao »uzvik, usklik, povik, poklik«. Unatoč tomu što Klaić ne precizira značenje riječi *uzvik, usklik*, ipak nedostatak bilo kakve leksikografske oznake te navođenje u istome nizu s riječima *povik, poklik* može sugerirati da nije imao na umu vrstu riječi. Osim toga u toj istoj natuknici navodi pridjev *eksklamativan*, uz koji dodaje oznaku *ling.* (što znači da pojam spada u lingvističku znanost) te ga tumači kao *uzvičan, uskličan*. Tomu je, čini se, suprostavljena riječ *eksklamativan* – lingvistički naziv i riječ *eksklamacija*, koju B. Klaić ne tretira kao naziv.

Također vrijedi dodati da je naziv *usklik*, prethodno citiran prema *Enciklopedijskom rečniku moderne lingvistike* (1988.) D. Crystala, preveden od naziva *exclamation* u izvornome djelu, dok su nazivi *uzvik* i *interjeksijska* u izvorniku *interjection*¹³.

Isto tako R. Simeon (1969.) definirajući *eksklamaciju* upućuje čitatelja na natuknicu *usklik* i za obje riječi daje isti niz sinonima na drugim jezicima, tj. *exclamatīō, Exklamation, exclamation* i sl., dok kao inojezične nazive odgovarajuće hrvatskomu nazivu *uzvik* nabraja riječi *interiectio, Interjection, interjection*. Treba također napomenuti da Simeon primjećuje nejasnu situaciju u sinonimnome korištenju u hrvatskome jeziku naziva *eksklamacija, usklik, uzvik* i *interjeksijska*, pišući ovako: »eksklamacija – usklik; kao sinonim upotrebljava se često i: interjeksijska ili uzvik, ali u terminolo-

¹³ Vidi dvojezični registar pojmova citiranog djela, s. 292.

giji se ti nazivi ne podudaraju u značenju» (1969:287).

U poljskom jeziku značenje naziva *eksklamacija* u većoj je mjeri određeno jer ga suvremeni izvori definiraju prilično jednoznačno kao uskličnu rečenicu ili ekvivalent rečenice sa sadržajem vrlo emocionalnoga karaktera, dodajući pri tome oznaku koja uvrštava riječ u područje znanosti o književnosti¹⁴. Značenje povika suvremeni rječnici pridaju isključivo obliku množine te riječi i spominju ju kao zastarjeli oblik.

Situaciju komplicira činjenica da književnojezični naziv *eksklamacija* ima sinonim, polonizirani oblik *wykrzyknienie*¹⁵. Osim značenja spomenuta za *eksklamaciju* posjeduje također i drugo značenje koje *Uniwersalny słownik języka polskiego* (2004.) definira kao »to, co zostało wykrzyknięte; okrzyk«¹⁶. Štoviše, jedan od starijih rječnika, *Słownik języka polskiego* (1963–69) glavnoga urednika W. Doroszewskoga, navodi za riječ *wykrzyknienie* također značenje naziva vrste riječi koje se ipak ne primjenjuje u gramatikama u tom značenju.

Najtransparentnija je situacija u ruskome jeziku. Za razliku od gore spomenutih jezika u ruskome jeziku uspjelo se izbjeći višeznačnost prevođenjem latinskoga naziva *interiectiō* – *междометие*, koji je oznaka isključivo za vrstu riječi. Latinsko *exclamatīō*, koje je u ruskoj terminologiji preuzeto kao *восклицание*, posjeduje, slično kao poljsko *wykrzyknienie*, dva značenja. Prvo je značenje retoričke figure¹⁷, a drugo emocionalno obojenoga povika¹⁸. Ipak se i u ruskome jeziku pojavljuju rijetki izvori koji povezuju pojam *восклицание* s pojmom *междометие*. Naime, *Словарь-справочник лингвистических терминов* (2001.) drugo značenje riječi *восклицание* definira kao »междометие или междометное выражение« (2001:69).

Problem s povezivanjem hrvatskoga pojma *eksklamacija*, poljskoga *wykrzyknienie* i ruskoga *восклицание* s vrstom riječi može biti u tome što se značenja oba pojma pokrivaju na uskome području. Ipak nema nikakve sumnje da je pojam *eksklamacija* širi od pojma *uzvik* (vrsta riječi).

¹⁴ Usp. *Encyklopedia...* 1995, *Słownik* 2004, *Uniwersalny słownik* 2004, *Słownik terminów literackich* 1989.

¹⁵ Usp. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego* 1995, *Słownik terminów literackich* 1989, *Nowa encyklopedia powszechna* 2004.

¹⁶ Usp. također: *Słownik...* 1963–1969, *Słownik* 1978–1981, *Uniwersalny słownik...* 2004.

¹⁷ Usp. Ефремова 2001–2002.

¹⁸ Usp. Ефремова 2001–2002, *Толковый словарь...* 1947–1948, *Словарь лингвистических...* 2001, Кузнецов 2001, Ожегов–Шведова 1999.

Uzvik doista može biti eksklamacija, u smislu iskaza vrlo emocionalna sadržaja, ali nije svaka eksklamacija realizirana uz pomoć uzvika. Ti pojmovi pripadaju u suvremenome nazivlju također dvama različitim planovima: *eksklamacija* pripada planu lokucija, a *uzvik* – genus vocis¹⁹.

Na šire shvaćanje naziva *eksklamacija* ukazuje također analiza odgovarajućih naziva u neslavenskim jezicima, npr. u engleskome²⁰, ali također i činjenica da suvremene gramatike ovdje spomenutih jezika u te vrste riječi uvrštavaju ne samo jedinice koje izražavaju emocionalna stanja, već i jedinice s apelativnom te imitativnom funkcijom.

Treba nadodati da je u romanskim i germanskim jezicima, zahvaljujući neposrednom preuzimanju terminologije iz latinskoga i njezinu prilagođivanju sustavu dotičnih jezika, uspjelo u većini slučajeva izbjeći višeznačnost u nazivlju. Slično je i u slučaju ruskoga jezika, koji je uz pomoć kovanice naziva *interiectiō* također očuvao jednoznačnost tog naziva, za razliku od poljskoga i hrvatskoga jezika. Poljska riječ *wykrzyk-nik* ima naime dva značenja, slično kao u hrvatskome *uzvik*, dok riječ *us-klik* ima četiri različita značenja.

Slična je situacija kad razmotrimo broj naziva za označavanje naziva dotične vrste riječi i njihovih elemenata. U ruskome jeziku funkcionira jedan naziv, u poljskome dva, a hrvatski stručni izvori rabe čak četiri.

Budući da se od naziva očekuje jasnost i preciznost u određivanju pojmova, a velik broj sinonima, naročito s područja iste znanosti ne ide tomu u prilog, čini se da bi trebalo posvetiti više pažnje opisanoj problematici.

Literatura

- Anić, Vladimir. 1996. *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb.
Babić, Stjepan. 1967. *Jezik*. Zagreb. (Školski leksikon)
Babić, Stjepan, i dr. 1991. *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb.
Barić, Eugenija, i dr. 1997. *Hrvatska gramatika*. Zagreb.
Brabec, Ivan, Mate Hraste, Sreten Živković. 1961. *Gramatika hrvatsko-srpskoga jezika*. Zagreb.

¹⁹ Ta dva plana u odnosu na *usklik* i *uzvik* primjećuje i Simeon (1969:677,698).

²⁰ D. Crystal piše: »An interjection is a part of speech, typically brief in form, such as one syllable or word, whose members are used most often as exclamations or parts of an exclamation« (1997:200), usp. također Richards–Platt–Weber 1985, pod *exclamation*.

- Crystal, David. 1988. *Enciklopedijski rečnik moderne lingvistike*. Pr. I. Klajn i B. Hlebec. Beograd. (Prijevod 2. izdanja knjige *A dictionary of linguistics and phonetics*).
- Crystal, David. 1997. *A dictionary of linguistics and phonetics*. [4. izdanje.] Cambridge.
- Encyklopedia języka polskiego*. 1999. Wrocław—Warszawa—Kraków.
- Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, glavni urednik K. Polański. 1995. Wrocław.
- Głowiński, M., i dr. 1989. *Słownik terminów literackich*. Wrocław.
- Gołąb, Z., A. Heinz, K. Polański. 1968. *Słownik terminologii językoznawczej*. Warszawa.
- Heinz, A. 1978. *Dzieje językoznawstwa w zarysie*. Warszawa.
- Klaić, Bratoljub. 1988. *Rječnik stranih riječi*. Zagreb.
- Klemensiewicz, Z. 1985. *Historia języka polskiego*, t. III. Warszawa.
- Kopko, P. 1909. *Krytyczny rozbiór gramatyki narodowej O. Kopczyńskiego*. Kraków.
- Lalević, I. 1927. *Sintaksa srpsko-hrvatskog jezika za srednje škole*. Beograd.
- Lukić, J. 1922. *Sintaksa srpskog jezika*. Beograd.
- Maretić, Tomo. 1963. *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*. Treće izdanje. Zagreb.
- Novaković, S. 1902. *Srpska gramatika*. Beograd.
- Nowa encyklopedia powszechna PWN*; <http://encyklopedia.pwn.pl>.
- Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda*. Zagreb, 1977.
- Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny*. t. 1–8, 1994–. (gl.ur. H. Zgólkowa). Poznań.
- Pranjković, Ivo. 2000. *Hrvatski jezik 3*. Zagreb.
- Raguž, Dragutin. 1997. *Praktična hrvatska gramatika*. Zagreb.
- Rječnik hrvatskoga jezika*. Gl.ur. Jure Šonje. Zagreb, 2000.
- Richards, J., J. Platt, H. Weber. 1985. *Longman dictionary of applied linguistics*. Harlow.
- Robins, R.H. 1969. *A short history of linguistics*. London.
- Samardžija, Marko. 1998. *Hrvatski jezik 4*. Zagreb.
- Silić, Josip. 1997. *Hrvatski jezik 2*. Zagreb.
- Simeon, Rikard. 1969. *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva I–II*. Zagreb.
- Slovník slovanské lingvistické terminologie*. Praha, 1977.
- Słownik języka polskiego*. 1963–1969. (glavni urednik W. Doroszewski). Warszawa.
- Słownik języka polskiego*. 1978–1981. (glavni urednik M. Szymczak). Warszawa.
- Słownik łacińsko-polski*. Warszawa, 1998.
- Słownik wyrazów obcych*. Warszawa, 2004. (CD)
- Težak, Stjepko, Stjepan Babić. 1996. *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb.

The Encyclopedia Americana. 1963. New York, Chicago, Washington.
The linguistics encyclopedia. 1991. London, New York.
Uniwersalny słownik języka polskiego. Warszawa, 2004. (CD)

Большой толковый словарь русского языка. Glavni urednik С.А. Кузнецов. Санкт-Петербург, 2001.
Efremova, T.F. 2001–2002. *Новый словарь русского языка*. Электронная версия. <http://www.gramota.ru/>
Ожегов, С.И., Н.Ю. Шведова. 1999. *Толковый словарь русского языка*. Москва.
Розенталь, Д.Э., М.А. Теленкова. 2001. *Словарь справочник лингвистических терминов*. Москва.
Толковый словарь русского языка. Ред. Д.Н. Ушаков. Москва, 1947–1948.

Interjections in Slavic languages and a question of the terminology

Summary

This article gives data on interjections in Slavic languages, analyzing terms concerning their multiple meanings, including non-terminological meanings, in Croatian, Polish and Russian.

Ključne riječi: uzvici, terminologija, vrste riječi

Key words: interjection, terminology, parts of speech